

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel
i świąt uroczystych w drukarni
STANISŁAWA GIESZKOWSKIEGO.

N° 43.

Kwartalnie kosztuje złotych szesna-
ście miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 23 Lutego 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
20	6 27" 4"	781 + 2°	41. 86	Zachodni mocny	Pochmurno	w nocy i rano Wicher z wiatrem Zachod. Śnieg, Deszcz Wicher z wiatrem ZPIZ. i Zach.
	2 4.	808 + 2.	92. 11	" "	" "	
	10 5.	001 + 2.	41. 84	" "	" "	
21	6 5"	620 — 0°	91. 98	" "	Pogoda z Chmurami	w nocy Śnieg i Wi- cher Zachodni
	2 7	538 — 2.	71. 81	ZPn. Zachodni słaby	Pochmurno	chcher Zachodni
	10 7.	012 — 1.	52. 05	Zachodni średni	" "	mały Deszcz

Wiadomości krajowe.

K R A K Ó W.

Nro 1021.

CES. KRÓL. RADA ADMINISTRACYJNA

Miasta Krakowa i Jego Okregu.

Podaje do wiadomości, że po zejściu X. Ludwika Haselquist, mianowała na posiedzeniu dzisiejszym X. Franciszka Stachowskiego, Kanonika Katedralnego Krakowskiego Archipresbyterem i Infułatem kościoła P. Maryi w Krakowie.

Kraków dnia 19 Lutego 1847.

Dyrektor Rady Administr.

J. KSIEŻARSKI.

Sekretarz Rady,

KANIEWSKI.

Nowakowski Sekr. Exped.

Gazeta warszawska z dnia 16 lutego N. 45 zawiera następujący artykuł:

„Redakcja Gazety Warszawskiej, otrzymała od jednego z czytelników swych zamieszkałego w gubernii Radomskiej, pismo następujące:

„W czasie bytności mej w zeszłym miesiącu w Poznaniu, Gazeta tameczna ogłosiła, że znaczny korpus wojsk rossyjskich, zbiera się na granicy krakowskiej. Wiadomość tę powtórzyła niebawem i Gazeta Wroclawska a za przybyciem moim do Wroclawia, już publiczność tameczna, głośno tym wypadkiem się zajmowała. Dawano mu wierze, i rozprawiano o nim z taką pewnością, że i ja, przyzwyczajony z resztą do ufania doniesieniom gazet naszych nie dających przystępu plotkom, i starających się czerpać wiadomości swe z rzetelnych źródeł, mimowolnie zacząłem wierzyć temu, czemu inni wierzyli.

„Przybywam do Krakowa i znajduję, że i tam też same wieści kursują. Politycy tame-

czni, przywykli na ślepo brać za dobrą monetę to, co gazety zagraniczne ogłaszają, nie wątpili o rzeczywistości tych nowin, niechcieli sobie nawet dać pracy sprawdzenia ich na granicy, o wiorst kilka odległej, a nawet w zaślepieniu swém nie przyjmowali żadnych przeciwnych wyjaśnień od osób z Królestwa przybywających, utrzymując, że osoby, które na granicy żadnych wojsk nie widziały, źle patrzyły; że jeżeli korpus generała Rüdigera nie zebrał się już w Michałowicach, to niewątpliwie się tam zbierze, i że wojska do niego należące, już są w marszu.

„Ubolewając zatem nad położeniem mieszkańców gubernii, w której zamieszkuję, kłęską nieurodzaju włatach upłynionych dotkniętej; gubernii, którą wyobrazałem sobie zalaną massami wojska różnej broni, starałem się jak najszybciej załatwić interessa, które mnie w Krakowie zatrzymywały, spieszyłem do domu, i przy wyjeździe z Krakowa, już marzyłem o trudnościach, jakie mi przebyć wypadnie, natrafiając po drodze to na kolumny wojsk to na parki artyleryi, to na liczne bagaże wojskowe.

„Lecz jakże było wielkie zadziwienie moje, gdy przybywszy do Michałowic, znalazłem tamże jedynie zwyczajną straż rogatkową? — Pytam się, gdzie stoją wojska, które się koncentrują, lecz nikt mnie nie rozumie. Wszędzie panuje największa cisza, przerywana jedynie spokojną ekspedycją towarów, a tam, gdzie miałem zastać cały korpus wojsk, zastałem jedynie jedną kompanię piechoty, i kilku kozaków. Przybywa niebawem i dyliżans z Radomia, napotykam w nich kilku znajomych, i ci nakoniec wyprowadzają mnie z błędu, zapewniając, że od przeszłej jesieni nie nadeszła w ich okolice ani jedna kompania piechoty, i że wszystkie pułki zajmują zwykłe swe kwatery.

„Tu dopiero przekonałem się o całej mistyfikacji, w którą, pomimo przeciwnego wewnętrznego przekonania, wciągnięty zostałem przez złą wiarę niektórych dzienników zagranicznych.

„Oburzony takową, nie przeniósłem na siebie, żeby tego, czego sam mimowolnie świadkiem byłem, nie podać do wiadomości czytelników gazet zagranicznych, czas jest bowiem, żeby nie tylko zagraniczna ale i nasza czytająca publiczność raz przecie nauczyła się rozróżniać pisma, których zadaniem jest szukać prawdy i głosić jedynie prawdę, od tych, które bądź pod pozorem bliskości swój od granicy królestwa, bądźże bezpośrednio jakoby odbieranych z tego kraju korespondencyj w innych widokach, w sposób tak niegodny, nadużywają niedoświadczenia i dobrej wiary swych czytelników.“

Artykuł powyższy uwalnia nas od wszelkiej dalszej pracy na wystawienie w prawdziwem świetle podań i z taką śmiałością ponawianych twierdzeń korespondenta krakowskiego w powszechnej gazecie niemieckiej lipskiej z dnia 5 i 18 lipca, wedle których rossyjski generał Rüdiger z korpusem 10,000 ludzi wynoszącym, we wsi Michałowice, (półtory mili od Krakowa), założył główną swoją kwaterę.

Generał Rüdiger, w istocie nie wyruszył nigdzie z Warszawy, a o korpusie dziesięcioletnim wojska na granicy krakowskiej nikt nie wie ani słowa; — ale cóż to korespondenta krakowskiego obchodzi? Jemu potrzeba siać nowiny, — więc choćby je sam sobie zmyślił, to im ich więcej tym lepiej; zmystyfikowanie czytelników gazet staje się przez to dobitniejszym, a tak zamiar korespondenta krakowskiego tym kompletniej do skutku przywiedziony.

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 14 Lutego. —

Najjaśniejszy Pan, najmilościwiej dozwolić raczył dyrektorowi Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie, radcy kollegialnemu Oczapowskiemu, przyjąć ofiarowany mu przez nowo-założone cesarsko-królewskie Towarzystwo Gospodarstwa w Galicyi, tytuł członka-korespondenta tegoż Towarzystwa.

Pocztamt Warszawski podaje do publicznej wiadomości, iż podług otrzymanego od królewsko-pruskiego jeneralnego pocztamtu w Berlinie zawiadomienia, od dnia 1 lutego r. b. urządzonym został z Opeln przez Lubliniec do Częstochowy bieg codzienny poczt osobowych, które przybywają do Częstochowy o godzinie 8 rano, to jest przed wyprawieniem do Warszawy lokomotywy po drodze żelaznej. W skutek czego, również poczty osobowe z Częstochowy do Lublina codziennie kursujące,

od dnia powyższego wysyłane są z Częstochowy o godzinie 8 wieczór, to jest po przybyciu lokomotywy z Warszawy.—Warszawa 13 lutego 1847.— P. o Naczelnika Pocht, *Kaczaunow.*—Sekr. *Szafrński.*

— Prussy. —

(Dokończenie patentu królewskiego z daty 3 lutego 1847.)

§. 12. Zastrzegamy sobie, według prawa z 25 czerwca 1823 r. poradę (beirath) stanów do praw, mających na celu zmianę wprawach dotyczących własności i osób lub innych, niezajmujących się §. 9 zastrzeżonemi zmianami w podatkach; jeżeli te prawa dotyczą całej monarchii lub kilku prowincyj, zgromadzenie może ją dać z zupełnym prawnym skutkiem. Gdybyśmy uważali za potrzebne wezwać porady stanowej, o jakich zmianach w organizacji stanów, które, jako nieobchodzące organizacyi jednej prowincyi, nie mogą być rozbiieranemi przez zgromadzenie tejże prowincyi, wówczas tego zdania zażądamy od zgromadzenia połączonego, któremu służy wyłącznie prawo rozpraw tyczących się wszelkich zmian podobnych.

§. 13. Zgromadzeniu połączonemu służy prawo przedstawienia nam próśb i zażaleń, tyczących się spraw wewnętrznych całego państwa, albo kilku prowincyj, zaś próśby i skargi tyczące się jednej prowincyi należą do prowincjonalnych zgromadzeń.

§. 14. Gdy połączone zgromadzenie stanów ma o projekcie względem przyjęcia nowej pożyczki rządowej (§. 5) albo o wprowadzeniu nowych podatków lub podwyższeniu istniejących ciężarów (§. 9), wówczas stan magnatów (herrenstand) łączy się z innemi stanami dla wspólnej narady i wydawania postanowień. We wszystkich innych razach na zgromadzeniu ogólnem, rozprawy i głosowanie stanu magnatów w osobnem zgromadzeniu mają miejsce.

§. 15. Każdy członek stanu magnatów na zgromadzeniu połączonem ma pełny głos. Gdy zaś według §. 14 niniejszego postanowienia, stan magnatów z innemi stanami w jedno zgromadzenie się jednoczy, wówczas służy członkom połączonego zgromadzenia z stanu magnatów tylko taka liczba głosów w głosowaniu połączonem i kuryalnem, jaką mają w prowincjonalnych zgromadzeniach.

§. 16. Postanowienia zatwierdzone będą większością głosów. Próśby i zażalenia wówczas tylko mogą nam być przedstawionemi, jeżeli porównanie ich w ohu zgromadzeniach (zgromadzeniu stanu magnatów i w zgromadzeniu deputowanych stanu szlacheckiego, miejskiego i gmin wiejskich), zyskają przynajmniej dwie trzecie głosów. — Jeżeli zaś wspomniane oba zgromadzenia lub jedno z nich, przy rozważeniu prawa oświadczy się przeciw temuż w ogóle lub przeciw jego szczegółowemu postanowieniom, mniejszą większością jak wyżej określona, wówczas i o tem zdaniu mniejszości mamy być zawiadomionemi.

§. 17. Jeżeli w przedmiocie jakim, w którym interes rozmaitych stanów lub prowincyi się nie zgadza, jeden z stanów lub prowincya, postanowieniem, według przepisu w §. 16 zawartego wydanem, uważa się ukrzywdzoną, wówczas następuje rozdział na części, jak tylko większość z dwóch trzecich owego stanu lub prowincyi tego zażąda. — W takim razie ów stan lub prowincya naradza się osobno i daje osobne votum czyli zdanie o tym przedmiocie; wynika ztąd różnica zdań będzie nam do rozstrzygnięcia przedstawioną. — Zastrzegamy sobie także i w innych wypadkach zażądania osobnego votum od każdego z czterech stanów, albo od każdej z ośmiu prowincyj.

§. 18. Dla stanu magnatów połączonego zgromadzenia równie jak dla zgromadzenia, deputowanych stanów szlacheckiego, miast i gmin wiejskich, mianować będziemy osobnego marszałka, który biegiem interessów kierować i w zgromadzeniu zasiadać będzie. Każdy z tych marszałków w razie przeszkody zastąpionym będzie przez wice marszałka w podobny sposób zamianowanego. — Jeżeli według §. 14 stan magnatów w jedno zgromadzenie połączy się z innymi stanami, wówczas kierunek sprawami i prezydencya należy marszałkowi lub wicemarszałkowi stanu magnatów.

§. 19. Połączone zgromadzenie nie zostaje w żadnym związku co do interessów z stanami okręgowymi, gminami i innymi korporacyami, równie jak z reprezentowanymi w nim stanami i innymi osobami, dla tego ci nie mogą deputowanym udzielać ani instrukcyi ani poleceń.

§. 20. Prośb i zażaleń na połączonym zgromadzeniu nie może nikt inny wnosić, jak członkowie tegoż zgromadzenia, a to inaczej podanych prośb i zażaleń nie ma przypuszczać ani przyjmować.

§. 21. Prośby i zażalenia, które raz od nas zostaną oddalonemi, nie mogą być po raz drugi podawanemi przez toż samo zgromadzenie a później jedynie wówczas, gdy nowe powody zostaną wynalezionemi.

§. 22. Przy wszystkich naradach, czy to połączonego zgromadzenia czy to stanów osobnych lub prowincyj (§. 14 do 17) nasi ministrowie stanu i oprócz tego ci nasi urzędnicy, którym ku temu na czas takiego zgromadzenia udzielimy do tego polecenie, mogą być obecnymi i żądać głosu zawsze, ile razy to za potrzebne uznają. W głosowaniu nie mają oni żadnego udziału, jeżeli nie mają do tego prawa, jako członkowie połączonego zgromadzenia.

§. 23. Bieg interessów w połączonym zgromadzeniu naznaczony zostanie wydanym przez nas przepisem etc. etc.

Allgemeine Preussische Zeitung z dnia 10 lutego 1847 roku obejmuje patent królewski z 8 lutego 1847 roku, w którym czytamy pomiędzy innymi.

„Patentem z dnia 3 b. m. i r. oraz wy-

wiązanemi z tegoż dekretemi z tejże daty, objawiliśmy zamiar zjednoczenia ośmiu prowincjonalnych stanów naszej monarchii w jedno połączone zgromadzenie, nie tylko wówczas, gdy potrzeby państwa będą wymagać nowej pożyczki, zaprowadzenia nowych lub podwyższenia już istniejących podatków ale także dla innych ważnych spraw kraju. Administracya skarbu zupełnie urządzona w czasie długiego i błogosławionego pokoju, nie wymaga podobnego połączenia; ponieważ jednak spotykają się ważne do rozpraw zgromadzenia stósowne przedmioty a my oprócz tego czujemy potrzebę odznaczenia tego ważnego wypadku uformowania regularnego stanowego centralnego zgromadzenia, zebraniem około siebie wierznych stanów naszej monarchii; przeto postanowiliśmy otworzyć osobiście ogólne połączone zebranie w naszej stolicy Berlinie, w niedzielę, dnia 11 kwietnia bieżącego roku, i polecamy ministerium stanu, by minister spraw wewnętrznych stany te zwołał i stósowne przygotowania poczynił. etc.

— *Hiszpania.* —

Paryz 5 Lutego. — W nowym gabinecie xięcia Soto-Mayor, o którego uformowaniu doniosły nam dzienniki madryckie z dnia 29 stycznia, stronnictwo purytanów, którego naczelnikiem pan Pacheco, jest reprezentowanym przez pana Seijas-Lojano, który jest jednym z najrzęczniejszych członków kongresu. Pan Roca de Togores należący podobnie do członków tego stronnictwa, jakkolwiek w wielu ważnych okolicznościach oddalił się od niego, jest człowiek naukowy i światowy, posiadający znaczenie wysokie w skutek urodzenia i charakteru. Nowo utworzony dla niego wydział wychowania publicznego kiedyś należał do ministerium spraw wewnętrznych. Jenerał Pavia jest najmłodszym jenerał-porucznikiem w Hiszpanii, liczy on zaledwie 34 lat, ale uważają, iż posiada charakter pewny i stanowczy, oraz zna dobrze swą sztukę. P. Santillan jest członkiem senatu; wraz z panem Mon miał on udział w reformach finansowych. Był już raz ministrem skarbu i zostawił po sobie jak najlepsze wspomnienie; trudno byłoby wybrać stosowniejszego następcę dla pana Mon; zresztą ten ostatni radził sam jego wybór. Pan Bravo Murillo jest jednym z członków najznakomitszych w stronnictwie umiarkowanych, we wszystkich ważnych kwestyach zapewniał on gabinetowi zesłemu swą pomoc. Wiadomo, że pan Bravo-Murillo, był sprawozdawcą komisyyi kongresowej w kwestyi małżeństwa królowej i infantki. Gabinet ułożonym został powiększłej części przez pana Castro y Orosco, którego królowa do tego wezwiała; pan Castro jednak nie chciał w nim zasiadać. Głoszą, że tylko na usilne prośby królowej, xiążę Soto-Mayor przystał na przyjęcie prezydencyi. Spodziewać się należy, że prawosć jego opinij i charakter zgodny potrafi utrzymać razem żywość różnorodną, z któ-

rych składa się dzisiejsza administracja. Z reszta wszyscy oddają sprawiedliwość roztropności, z jaką młoda królowa użyła swój prerogatywy królewskiej.

Paryz 6 Lutego. — Położenie Katalonii coraz groźniejszy charakter przybiera; wojna domowa organizuje się coraz rozległej a powstańcy powiększają swe siły. Jenerał Breton, który w dniu 24 wrócił do Barcelony, w dniu 26 już to miasto opuścił i pospieszył do wyższej Katalonii, przeciw gromadzie Kabecylli Ros de Eroles, która ma już liczyć 300 ludzi i przebiegać kraj pomiędzy Berga, Solsona, Seu de Urgel i granicę prowincyi Lerida, Barcelona i Gerona. Berga dość daleko leży od gor wysokich, a spotkanie tam powstańców dowodzi ich zaufania w swe siły. Już teraz nie mówią o gromadach po 30 do 40, ale od 300 do 400 ludzi. Z drugiej strony kraj przebiegają gromady złodziei i rabusiów, którzy rozruch na swą korzyść obracać pragną. Wiele osób gani, że jenerał kapitan wszędzie, gdzie tylko jaki rozruch wybuchnie, sam się chce znajdować, jak gdyby nie miał żadnego

oficera, któryby go mógł zastąpić; ludność bowiem nie raz z tego ciągłego ruchu jenerał-kapitana sądzi, iż rzeczy niesłychanie wielki rozmiar mają, gdy tymczasem zupełnie ma się inaczej. Jednak przyjaciele porządku przyznają, że jenerał-kapitan Breton jest jedynym człowiekiem zdolnym uratować Katalonię od wielkiego nieszczęścia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Lutego.

Dunkowski Wincenty ob., z Galicyi; -- Kuczewski Teofil, Sejdel Karol, Wenito Walenty, Machnicki Stanisław, Trzeszczkowski Leopold, Kuliczek Jakób, Perski Wincenty, Maczakiewicz Antoni, Dąbski Karol, Dąbrowski Teofil, z Polski; -- Majer Fryderyk, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Charzewski Wacław ob., Gerber Dawid, Fuchs Bernard, Szalewski Andrzej, do Galicyi; -- Klein sekret. missyi król. pruski, Wojciechowski Jan, Strzyżewski Tomasz, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 234.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby PP. Leona Anastazego Hermenegilda trzech imion, Felixa Nikodema Erazma trzech imion, Jana Fortunata dwóch imion, Rajmunda Stefana dwóch imion Bochenków, Teodozyi Petronelli dwóch imion z Bochenków Zapalskiej, i Tekli Joanny Bronistawy trzech imion z Bochenków Słonińskiej, o przepisane w księgach Hipotecznych na ich imie prawa własności połowy realności pod L. $\frac{1}{5}^9$ w Gm. I. stojącej, w spadku po śp. Janie Bochenku ojeu podających pozostałej, Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora na zasadzie art. 12 ust. Hipot. wzywa mogących mieć prawo do powyższego spadku, aby z stosownymi dowodami w terminie miesiący trzech do Trybunału zgłosili się, w razie bowiem przeciwnym po upływie tego terminu, spadek rzezony zgłaszającym się spadkobiercom przyznany zostanie.

Kraków dnia 22 Stycznia 1847 r.

Prezes Trybunału

Majer.

(2r.)

Z. Sekr. P. Burzyński.

Nro 375.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby Franciszka Grudzińskiego ojca i opiekuna małoletnich po śp. Józefie Grudzińskiej pozostałych w imieniu swoim tudzież małoletnim wniesionej, o przyznanie tymże małoletnim i sobie spadku po swym synu Karolu Grudzińskim pozostałego z $\frac{1}{3}$ części realności Nro 24 i 25 w gminie 7 Miasta Krakowa położonych, składającego się, Ces. Król.

Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora na zasadzie artykułu 12 ustawy Hypotecznej z roku 1844, wzywa wszystkich do spadku tego prawa mieć mogących, aby z takowemi w terminie 3ch miesięcy do Trybunału zgłosili się, po upływie bowiem tego terminu spadek w mowie będący zgłaszającym się przyznany zostanie.

Kraków d. 26 Stycznia 1847 r.

Sędzia Prezydujący

J. Czernicki.

(2r.)

Z. Sekr. P. Burzyński.

Nro 6843.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wniesionej prośby przez Sebastjana Rausch opiekuna małoletnich po ś. p. Alojzym Tobiaszu, pozostałych, tudzież Tomasza Grudzińskiego jako cessionaryusza Alojzego Jana dwojga imion Tobiasza, o przyznanie im spadku po ś. p. Alojzym Tobiaszu z realności pod L. 30 w gminie 7miej Miasta Krakowa, stojący składające się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, na zasadzie artykułu 12 ustawy hypotecznej z roku 1844, wzywa mogących mieć prawa do pozostanego spadku, aby się z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu, spadek w mowie będący, zgłaszającym się przyznany zostanie.

Kraków dnia 12 Stycznia 1847 r.

Sędzia Prezydujący

Brzeziński.

(3r.)

Z. Sekretarz P. Burzyński.